

Bohoslužby na ETF 23.11.2011

Čtení: Daniel 5,1-6.13-14.16-17.23-28

Základ kázání: Lk 21, 12-19

*„Ze Sijónu, místa dokonalé krásy, zaskvěl se Bůh,
přichází Bůh náš a nehodlá mlčet.“ (Ž 50,2-3)*

„¹² Ale před tím vším na vás vztáhnou ruce a budou vás pronásledovat; budou vás vydávat synagógám na soud a do vězení a vodit před krále a vládce pro mé jméno. ¹³ To vám bude příležitostí k svědectví. ¹⁴ Vezměte si k srdci, abyste si předem nepřipravovali, jak se budete hájit. ¹⁵ Neboť já vám dám řeč i moudrost, kterou nedokáže přemoci ani vyvrátit žádný váš protivník. ¹⁶ Zradí vás i vaši rodiče, bratři, příbuzní a přátelé a někteří z vás budou zabiti. ¹⁷ A všichni vás budou nenávidět pro mé jméno. ¹⁸ Ale ani vlas z vaší hlavy se neztratí. ¹⁹ Když vytrváte, získáte své životy.“ (Lk 21,12-19)

- **Jedná se tu o situaci „před tím vším“**

Bratři a sestry v Kristu, jsme na konci církevního roku a s Ježíšem na konci jeho veřejného působení, v Jeruzalémském chrámě. Přijde také řeč o konci - o příchodu Syna člověka a království Božího. Ale teď ještě ne. Teď máme naslouchat Ježíšovu kázání o budoucnosti. Je to řeč o tom, co má být ještě „před tím“ koncem.

Co můžeme říct o budoucnosti, když konec už je v dohledu? Co od ní čekat? (Má vůbec smysl o ní mluvit?) Podívejme se, jak vypadá takový čas, který je ohraničen výhledem ke Kristovu příchodu, co to znamená být Kristovým učedníkem po tom, co dozní Ježíšovo kázání a před tím, než Syn člověka přijde s velikou slávou.

- **Předně jde o Kristovo jméno – o jeho dosvědčení**

Dříve než Syn člověka přijde, má být evangelium kázáno všem národům – to je výrok, který připojili k tomuto Ježíšovu kázání Matouš i Marek; Matouš ho navíc zařadil k oddílu o vyslání učedníků. Téma je tedy jasné: jde o jakousi přípravu těch, kteří budou na veřejnosti před světem, před svými šéfy, před rodinou a před přáteli vyznávat, že Bůh dal Ježíši Kristu jméno nad každé jméno, aby se před ním sklonilo každé koleno (Fp 2,10). Jak to bude prakticky vypadat?

- **Svědectví o Kristu podle Lukáše: „ustát“ pronásledování a utrpení**

Přiznejme si, nechte se nám to snadno. Je to výčet snad toho nejhoršího, co může člověka potkat. Nepředvídatelné nehody a anonymní nádory jsou skutečně hrozné, ale mohou potkat každého, ať jde životem kamkoli a jakkoli, jsou nezaviněná. Tady jsou ale líčeny hrůzy, kterým, řekli bychom, můžeme přímo „vidět do tváře“. Jsou to totiž bolestná rozdělení právě s tím, co je nám blízké, v čem a s čím a s kým žijeme, a je tu i známá příčina, (dalo by se to „lécit“!) - vždyť to nastane učedníkům pro Kristovo jméno. Evangelista Lukáš už si to dovedl docela živě představit, jaké to je být Kristovým učedníkem v letech „po Kristu“. Má zprávy o tom, jak to bylo se Štěpánem, s Jakubem, s Pavlem... Však to ještě konkrétněji vypíše.

Ale jakkoli to s nimi bylo, už teď se má Theofil dozvědět - a to přímo z Ježíšových úst -, že navzdory vší té bolesti, děsivé situaci a tomu, co vypadá jako neúspěch, tady boží jednání netroskotá, nekončí. Tohle je skutečně teprve „před koncem“, je to pro učedníky příležitostí ke svědectví.

- **Naše svědectví o Kristu: ne nutně utrpení; tragický úděl neplatí obecně pro všechny učedníky**

Kdybychom tu skončili, bylo by to děsivé prorocství o nezvratném údělu. Ale ke svědectví přece nepatří nutně a nezvratně utrpení a mučednická smrt. Není to žádné proprium učednictví, které by platilo i nám. My jsme přece jindy a jinde než Lukáš s Theofilem. Současnost nás českých křesťanů, nás theologů (převážně asi evangelických), a možná budoucích farářů/farářek je jiná než ta Lukášova. Netýká se nás žádná perzekuce, nemusíme se bát zrádců. Vládce ani naše nejbližší okolí víra a Kristovo jméno často spíš nezajímají. Přes veškeré problémy a starosti, které máme a pravděpodobně ještě mít budeme, my nejsme mučedníky. Je-li ten text přípravou na pronásledování, pak si přiznejme, že tady se s námi Ježíšovo kázání prostě míjí. Takže, ptejme se znovu, ještě jednou: dozvíme se z tohoto textu, jak má to naše svědectví vypadat? Je tam něco jako to proprium učednictví nebo nějaký model, který by platil i pro nás?

- **Pro všechny učedníky však platí důvěra, že první jedná Bůh; to musí být základ i pro naše svědectví o Kristu**

Praktické rady, jak se připravit a co dělat, bychom tu hledali marně. Vlastně je to právě naopak – dozvídáme se, co učedníci dělat nemají. „Vezměte si k srdci, abyste si předem nepřipravovali, jak se budete hájit.“ Právě jsme odsunuli slova o mučednickém údělu, jako pro nás nepatřičná... Je tohle lepší? Patří taková rada na vysokoškolskou půdu, do kázání určeného studentům a učitelům theologie? Vždyť

my se přece chceme nějak připravovat! Je dobré a důležité být připraveni, abychom se nemuseli bát, jak to s tím naším svěděním, s námi samými a s naší církví dopadne. Mistře, je tohle i pro nás?

Ano, přesně tady už se s Ježíšovým kázáním potkat musíme! Tady to začíná být přesně pro nás. Není to samozřejmě polemika s připraveností jako takovou, vždyť Pán Ježíš sám učí, káže, připravuje. Je to však výhrada proti strachu, proti spoléhání se v první řadě na sebe. Připravovat obhajobu dopředu, znamená bát se, uvažovat nad tím, jak to zachráním, až to s tím vším, do čeho nás Kristus posílá, do čeho nás „namočil“ (ve křtu), bude vypadat bledě. (Bez mé obhajoby by to přece taky nemuselo dobře dopadnout!) Ale právě v tom je identita Kristova učedníka a Kristovy Církve, že vyznává, že v první řadě na sebe se nespolehá. Že to, na čem (se) staví, není vlastní rozhodnutí nebo názor nebo schopnosti (1Kor 1,26). První se stará Bůh. To on přichází k nám, ze své milosti spojuje s námi své jméno a přesto, nebo právě proto, že je to poměrně riskantní podnik, tak se také stará, aby bylo posvěceno. Tato (předcházející) Boží milost je tím, co z učedníků dělá „funkční“ svědky, ne jejich moudrost či schopnosti. A právě tuto milost nám tu Ježíš Kristus připomíná i potvrzuje i zaslibuje: „Já vám dám řeč i moudrost, kterou nedokáže přemoci ani vyvrátit žádný váš protivník.“ A to je, bratři a sestry, také polemika s naším staráním se a představami a plány, jak se postaráme. Máme slyšet, že Ježíš ví, do čeho své učedníky poslal, a říká jim: moudrost nechte na mě. Jestliže jsme se Ježíše ptali na to, co neodmyslitelně náleží k našemu svěděním, tady je odpověď: je to otevřenost pro Kristovo slovo a moudrost. Je to otevřenost důvěry, modlitby.

- **Svěděním je trpělivost - „modlitební“ důvěra, že všemu zdání navzdory Bůh se skutečně zaskvěl a nehodlá mlčet**

Tady bychom mohli skončit. Vždyť, co by mohlo být pro theology větším evangeliem, než že Kristus sám dá svou moudrost a řeč! Ale přece jen se ještě ohlédněme k tomu pronásledování a všimněme si rozporu. I s tímto nepřemožitelným zastáním (moudrostí a řečí, kterou dává Kristus!), s příslibem života se může stát, že učedníci budou vězněni a zabiti. Máme slyšet o svěděním, ke kterému Kristus dává moudrost, ale také ještě o trpělivosti.

Čas před tím, než přijde Syn člověka v plné slávě, je příležitostí pro trpělivé svěděním. Možná nás nečeká vítězné triumfální tažení, a spíš i v té naší dnešní společnosti budeme pro Kristovo jméno vypadat jako ovce mezi vlky – ani ne tak ohroženě, jako spíš nepatřičně, pošetile a hloupě, nebo naivně... Ale právě i přesto se máme spolehnout, že Božím záměrem je, abychom nepřišli ani o vlas. Máme být trpěliví - a tou trpělivostí rozhodně není míněna nějaká útrpnost nebo vycvičená

odolnost. Je to trpělivost vybojovaná (spíš vybojovávaná) v modlitbě, podobně jako ta Kristova v Getsemane nebo Pavlova ve vězení. Je to odvaha žít a svědčit, která roste z ujištění, že Bůh nehodlá mlčet, že se postará o své dobré dílo a o to, aby jeho jméno bylo posvěceno.

- **I pro naše (nejrůznější) situace „před tím vším“ je tu evangelium**

Čas před tím, než přijde Syn člověka v plné slávě, je pro nás časem, kdy smíme být ujištěni, že jakkoli nepatříčně to zní, Kristus právě naopak do nepatříčností těchto našich životů a tohoto našeho světa už přivádí to, co do něho patří! Je to naděje, že s naší připraveností a nepřipraveností, s naší silou a slabostí všechno nepadá, protože Bůh se skutečně zaskvěl v tomto světě. Skutečně do něho přichází a jedná, nehodlá mlčet, dává řeč a moudrost. Žijeme v době modlitby, v níž smíme prosit: „přijď království Tvé“ a s jistotou svědčit „neboť Tvé jest království, i moc i sláva“.

Pane Ježíši Kriste,

chválíme Tě, že jsi přišel a stal ses naší záchranou, že smíme žít a sloužit v milosti, ne ve strachu.

Vyznáváme, že i přesto nás mnohé děsí, otravuje, trápí, přivádí k pochybnostem...

Prosíme, stávej se naší záchranou stále znovu i v tomto čase. Pomoz nám svým Duchem, abychom měli vytrvalou víru a abychom Tebe a Tvé slovo přijímali a vyznávali. Amen.